

خزمه تگوزاری چاره سهرکردنی ماده سرکه رکان و ئەلکھول ئە شە فیلد

فایرۆسی خوین چیبە؟

فایرۆس زۆر لەووە بچووترە کە تەنیا بە چاوی ببینریت. دەچنە ناو خانەکانی لەشی تەندروستەووە و تووشی دەکەن. دەتوانن بە چەند ڕیگایەکی بۆلابینەووە (بپوانە بەشی چۆن خەلک تووشی بی بی فی دەبن؟). لەم بۆلابووەدا ئێمە سەرنجی ئەو فایرۆسانە دەدەین کە لە ڕیگای خوینەووە بۆلابووە. گرنترین فایرۆسەکانی خوین یان بی بی فی بریتین لە ئیچ ئای فی و هیپەتایتەس.

ئیچ ئای فی چیبە؟

ئیچ ئای فی واتا فایرۆسی لە دەستدانی بەرگری مرۆف (هیومان ئیمنۆدیفینسی فایرۆس)، لەوانە یە بێتە ھۆی ئایدز. ئیچ ئای فی سیستەمی بەرگری تیکدەشکینیت و توانای بەرگریکردنی تووشبوونی کەم دەکاتەووە. ئەمە دەبێتە ھۆی ئەووەی ئەو کەسانە کە تووشی ئیچ ئای فی بوون ئاوەلان بۆ تووشبوون بە نەخۆشی مەترسیدار و ھەندیک جۆری شێرپەنجە.

ھیپەتایتەس چیبە؟

ھیپەتایتەسی بی و سی تووشبوونی جگەر. هیپەتایتەس ئەو فایرۆسی خوین نیە، بەلام لە ڕیگای پەيوەندی رووبەر و لە گەل کەسانی تووشبوودا بۆلابووە.

ھیپەتایتەس بی

ئەوانە تووشی هیپ بی دەبن لەوانە یە هیچ نەخۆشیەکیان نەبێت، یان لەوانە یە ھەست بە ئازار و سەرئێشە بکەن و برشێنەووە و ئیشتیھایان لە دەست دەن، بەبێ ئەووەی نەخۆشیەکی دیاریکراویان ھەبێت. زۆربەیی کەسانی پیگەشتوو چاک دەبنەووە بەلام ڕیژەییەکی سەدی کەم بە تووشبوویی دەمێنەووە و ئەگەری گواستەووەی فایرۆسەکیان ھەبە بۆ کەسانی دیکە.

ھیپەتایتەس سی

زۆربەیی ئەوانە تووش دەبن نەخۆشیان نیە و نازانن کە تووشبوون. ھەندیک لەوانە یە نیشانەیی وەک ھەلامەتیان لێدەرکەوێت. ڕیژەییەکی کەم بەتەواوی چاک دەبنەووە بەلام زۆربەیی خەلک بۆ کاتیکی درێژخایەن تووشدەبن و 1 لە 3 کەس لە ماوەی 20-30 سالدا تووشی سیرۆسیس (برینداربوونی جگەر) دەبن. ئەمەش لەوانە یە بێتە ھۆی شێرپەنجە جگەر.

خواردنەووەی ئەلکھۆل باش نیە بۆ ئەو کەسانە تووشی هیپ سی بوون، چونکە زانراوە کە تووشبوونی جگەر خێراتر دەکات.

خەلک چۆن تووشی بی بی فی دەبن؟

تووشبوون بە ھۆی خوینەووە یان ھەندیک شلەیی لەشی (وەک تۆوی نێرینە یان شلەیی ئەندامی تاییبەتی ئافرەت) کەسی تووشبوووە روودەات و دەگوێزرێتەووە بۆ لەشی کەسیکی دیکە. ئەو ڕیگایانە کە لەوانە یە ئەم تووشبوونە بگوێزرێتەووە بریتین لە سیکسکردنی بی خۆپاراستن، خال کۆتانی یان تاتوو لەلایەن کەسیکەووە کە شارەزا نەبێت و بەکارھێنانی ھاوبەشی گۆیزان یان فلچەیی ددان لە گەل کەسیکی تووشبوودا. لە رابووردوودا بی بی فی لە ڕیگای گۆیزانەووەی خوینەووە دەگوازیارێت، ھەلبەت ئیستا پشکنین دەکریت و سەلامەتە. ئەو ڕیگایانە کە جیگەیی باھەخی ئێمە بریتین لە بەشکردنی دەرزەیی یان کەرەستەکانی بەنجکردن، کەوچک، فلتەر و ئاو.

بى بى قى لەرېڭگى چالاكى ئاسايىيەۋە ناگوۋىزىتەۋە ۋەك كۆكە، پىشمىن، ماچ، خواردىنى ھاۋىيەش، قاپ و قاچاخ يان ئاۋدەست.

چ چارەسەرنىڭ ھەيە؟

ئىچ ئاي قى

ھېچ جۆرە كوتان يان دەرماتىك نىيە بۇ ئىچ ئاي قى بەلام چارەسەر ھەيە كە كاريگەرە لە باشتر كىردىنى ھەلومەرجى ژيانى توۋشبوۋ و ھېشتەنەۋە بەزىندوۋى بۇ ماۋىيەكى درىژتر.

ھىپ ئەي

كوتان ھەيە بۇ ھىپەتايەس ئەي؛ ئەمە بۇ ئەۋانە باشە كە توۋشى ھىپ بى يان سى بوون يان لەمەترسى توۋشبوۋدان، چونكە ھىپ ئەي لەۋانەيە كەسانىك كە نەخۇشى جگەريان ھەيە توۋشى كىشەي گەۋرەتر بكات.

ھىپ بى

كوتان دەستەبەرە بۇ پاراستنى ئەۋ كەسانەي لەمەترسى توۋشبوۋدان. ھىپ بى درىژخايەن بەدەگمەن چارەسەر دەكرىت، بەلام چارەسەر ھەيە بۇ كەمكىرەنەۋەي ھەپشەي تىكشكانى گەۋرەي جگەر.

ھىپى سى

كوتان نىيە بۇ پاراستن لە ھىپ سى، بەلام دەكرىت چارەسەر دابىن بكرىت. لە نىۋەي ھالەتەكاندا ئەگەرى لەناۋىردىنى ھەموۋ قايرۇسەكان ھەيە.

ئاي يارمەتت پىۋىستە

ئاي لەۋ بىروايەدايت كە لەمەترسىدايت و پىۋىستت بە يارمەتى ھەبىت؟ ئەگەر بىروايە ۋايە كە لەمەترسىدايت، گىرنگە كە پىشكىنى پىزىسكى ئەنجام بەدەيت، ئەگەر چارەسەرى دەرمان دەكرىت، دەتوانىت لەگەل كىرمەندى سەرەكىت قسە بىكەيت كە دەتوانىت پىشكىنىت بۇ پىكبخات لە گىرنزى ھاۋز يان فىتزووليام سىنتەر (بىروانە پەيۋەندىيەكان لە پىشتى ئەم بىلاۋكراۋەيە). يان دەتوانىت بچىت بۇ لاي جى پى كە پىشكىنىت بۇ پىكدهخات. ئەگەر جى پىت (دكتورى خىزان) نى پىۋىست ناكات بچىت بۇ ئەۋى بچۇ بۇ جىنتىۋ يورنىيەرى كىلىنىك – پىۋىستە تەلەفۇنىان بۇ بىكەيت و دىدارىك سازىكەيت (بىروانە پەيۋەندىيەكان لە پىشتى ئەم بىلاۋكراۋەيە). خولى پەرستار چەند جارىك لە ھەفتەدا ئەنجام دەدرىت لە تىرنىن پۇنىت (بىروانە پەيۋەندىيەكان لە پىشتى ئەم بىلاۋكراۋەيە) لەۋى دەتوانىت پىشكىن بىكەيت بۇ ھىپ بى و سى يان بىكوترىت بۇ پاراستن لە ھىپ ئەي و بى.

ئاي ھىچ يارمەتتەيەكى دىكە ھەيە؟

كارى خزمەتگوزارى سۆشپال بۇ ئەۋ كەسانەي كە توۋشى ھىپەتايەس و ئىچ ئاي قى بوون لە فۇرج سىنتەر ھەيە كە ھاۋكارى و كۇبوۋنەۋەي دەروۋنىش لەخۇدەگرىت. ھاۋكات گروپىكى ھاۋكارى ناۋچەيى ئىچ سى قى ھەيە، كە بەشىۋەيەكى پىكخراۋ كۇدەبىتەۋە. دەتوانىت زانىارىت دەربارەي ئەمە دەستبەۋىت لەرېڭگى تەلەفۇن كىردنەۋە بۇ فۇرج سىنتەر (بىروانە پەيۋەندىيەكان).

چۇن خۇت لە توۋشبوۋن پىارىزىت

گىرنگىرىن شت كە بىكەيت بەشەنەكىردىنى دەرزى، كەرەستەكانى بەنجىردن، كەۋچك، فلتەر و ئاۋە. كەرەستەكانى بەنجىردن بىبەرامبەر ھەيە لە نىدل ئىكسچەينچ لە تىرنىن پۇنىت لە چەند دەرمانخانەيەكى شەفىلد. پەيۋەندى بىكە بە تىرنىن پۇنىتەۋە بۇ زانىارى (بىروانە پەيۋەندىيەكان).

نەئىببون

زانىارى دەربارەى تۆ و چارەسەرەكەت بە زامنى ھەلدەگىرىن لە شوئىنىكى تايبەت بەو كەسانەى كە پئويستە زانىارىيەكانيان لەبەردەستدا بىت.

دەتەويت زۆرتەر بزائىت: ژمارى بەكەك

تەلەفۇن: 01142261900	سەنتەرى ئىچ ئاى فى و تەندروستى سىكس
تەلەفۇن: 01142713560	ھىيەتايەس كلينىك ، نەخۇشخانەى رۇيال ھالْمشئەر (رەوانەكردنى نووسراو پئويستە بۇ ژوان)
تەلەفۇن: 01142676928	جىنتىئۆ-يورپەنەرى مئىدىسىن كلينىل ، ئار ئىچ ئىچ
تەلەفۇن: 01142755973	تيرنن پؤىنت نىدل ئىكسچەىنج
تەلەفۇن: 01142261142	خزمەتگوزارى كارى سۇشئال بۇ ئىچ ئاى فى و ھىيەتايەس (فۆرج سىنتەر) گروپى ھاوكارى ناوچەى بۇ ئىچ سى فى
تەلەفۇن: 01142736851 پىنگە: www.sheffielddaat.org.uk	تىمى كاراى شەفىلدى مادە سىرکەرەكان و ئەلكهول
تەلەفۇن: 01142261844	گىرنزى ھاوز (پرايمەرى كئىەر كلينىك)
تەلەفۇن: 01143050500	فىتزووليام سىنتەر (شئفىلدى كئىەر ترەست)

ئەمە يەككە لە زنجىرەيەك بلاوكرادى پەيوەست بە چارەسەرەكردنى مادە سىرکەرەكان و ئەلكهولەو، كە لەلايەن تىمى كاراى مادەى سىرکەرەكان و كهول لە شەفىلدى Sheffield Drug & Alcohol Action Team بەرھەمئىنراو و ئاژانسى نىشتمانى چارەسەرەكردن دەرامەتى بۇ دابىنكردو. ئىمە دەخوازين كە سوپاسى ھاوكارى خزمەتگوزارى بەكاربەرانى پؤژەى خۇبەخشەكان Sheffield Service User Volunteer Project بکەىن لە بەرھەمئىنراى ئەم بلاوكرادىيەدا.

قايروسى خوئىن

زانىارى و چارەسەر

بۇ بەكارھىنەرانى ماددە سىرکەرەكان لە شەفىلدى

بە زمانەكانى تر

وئىنەيەكى ئەم بلاوكرادىيە بە زمانەكانى ترىشى دابىنە: عەرەبى، ئوردو، سۇمالى، پرتوگالى، پۆلەندى، فەرەنسى و كوردى لەسەر مالىپەرى دى ئەى ئەى تى: www.sheffielddaat.org.uk بە پىتى گەورەش فەراھەمە لەسەر ئەم مالىپەرە.